

Bedömningsstödens roll i specialskolan

De nationella bedömningsstöden i matematik, svenska och svenska som andraspråk i anpassade grundskolan är tänkta att användas för alla elever i årskurs 1 och 4 i specialskolan som läser enligt anpassade grundskolans kursplaner i matematik, svenska och svenska som andraspråk samt specialskolans kursplan i svenska för döva och hörselskadade elever med intellektuell funktionsnedsättning. Bedömningsstöden saknar dock elevexempel från specialskolan. I specialskolan är det dessutom kriterierna för bedömning av godtagbara kunskaper i slutet av årskurs 4 som gäller, inte årskurs 3 som bedömningsstöden anger.

Eleverna har enligt specialskolans läroplan rätt till tvåspråkig undervisning och rätt att utveckla tvåspråkighet efter sina förutsättningar. Att uppmuntra tvåspråkighet innebär inte att förminska betydelsen av stöd och anpassningar av annat slag, som konkret material, bilder, talat språk, anpassad hörteknik med mera. Tvåspråkighet för den här elevgruppen innebär svenskt teckenspråk och svenska, det vill säga skriven svenska eller en kombination av skriven och talad svenska. Eleverna ska ges förutsättningar att utveckla svenskt teckenspråk och svenska parallellt. Undervisningen mot tvåspråkighet förutsätter en visuellt baserad lärmiljö. Eleverna ska ges möjlighet att göra jämförelser mellan språken och urskilja likheter och olikheter. Tvåspråkighet är en viktig grund för upplevelsen av delaktighet i samhället.

Undervisningen för elever som är döva eller har hörselnedsättning måste vara visuellt tillgänglig. Med det menas inte bara att det är viktigt att ha material som kan uppfattas med hjälp av synen, utan minst lika viktigt för elevernas lärande är att du som lärare har kompetens i svenskt teckenspråk, är visuellt medveten och skapar kontakt i klassrummet. Det är även viktigt att du tror på elevernas förmåga och kompetens samt gör språkliga anpassningar så att du kan möta dem på deras språkliga nivå. Använd handalfabetet, bokstavering gör nytta för språkinläringen. Elever med intellektuell funktionsnedsättning följer samma teckenspråkutveckling som andra elever som är döva, men de kan behöva mer tid på sig (från Lära, utveckla och använda teckenspråk, SPSM 2018).